

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและ
ความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร

ชื่อและนามสกุล นางชญญา บุญรักษ์

แขนงวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นลินี ฦ นคร

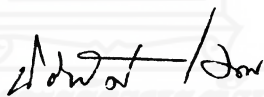
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นลินี ฦ นคร)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางชญญา บุญรักษา รหัสนักศึกษา 2552800969 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร
(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นลินี ฌ นกร **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้กระทำกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร โดยมีจุดประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลการเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (2) เปรียบเทียบผลการเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและของกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดการให้ข้อเสนอแนะ และ (3) เปรียบเทียบผลการเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลองกับในระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 90 คน ของโรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2556 ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน กลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน จำนวน 14 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที และกลุ่มควบคุมได้รับชุดการให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 14 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เช่นเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน (2) ชุดการให้ข้อเสนอแนะ (3) แบบวัดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนพหุคูณ

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนพรตพิทยพยัต ที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) จิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน สูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน เป็นระยะเวลา 1 เดือนนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว จิตสำนึกต่อการเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียน

Thesis title: The Effects of Using a Guidance Activities Package to Reinforce the Consciousness and Responsibility for Learning of Mathayom Suksa I Students at Propittayapayat School in Bangkok Metropolis

Researcher: Mrs. Chanya Boonyarak; **ID:** 2552800969;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Thesis advisors: (1) Dr. Nitipat Mekkhachorn, Assistant Professor;

(2) Dr. Naline Na Nakorn, Assistant Professor; **Academic year:** 2013

Abstract

This research was conducted with Mathayom Suksa I students of Protpittayapayat School in Bangkok Metropolis with the following purposes: (1) to compare the effects of reinforcing consciousness and responsibility for learning of the experimental group students prior to and after using a guidance activities package; (2) to compare the effect of reinforcing consciousness and responsibility for learning of the experimental group students using the guidance activities package with that of the control group students using a set of provided information; and (3) to compare the pre-experiment effect of reinforcing consciousness and responsibility for learning of the experimental group students with their counterpart effect one month after completion of the experiment.

The subjects were 90 Mathayom Suksa I students of Protpittayapayat School in Bangkok Metropolis during the 2013 academic year, obtained by cluster sampling. Then they were randomly assigned into an experimental group and a control group each of which comprised 45 students. The experimental group students used a guidance activities package to reinforce the consciousness and responsibility for learning for 14 periods of 60 minutes each; while the control group students were provided with guidance information to study also for 14 periods of 60 minutes each. The employed research instruments were (1) a guidance activities package to reinforce consciousness and responsibility for learning; (2) a set of provided information; and (3) a scale to assess consciousness and responsibility for learning, developed by the researcher, with 0.99 reliability coefficient. The employed statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and multivariate analysis of variance (MANOVA).

The research findings were that (1) after using the guidance activities package to reinforce consciousness and responsibility for learning, the scores on consciousness and responsibility for learning of the experimental group students were significantly higher than their pre-experiment counterpart scores at the .01 level; (2) the post-experiment scores on consciousness and responsibility for learning of the experimental group students who used the guidance activities package were significantly higher than the post-experiment counterpart scores of the control group students who used a set of provided information at the .01 level; and (3) one month after the end of the experiment, the scores on consciousness and responsibility for learning of the experimental group students were significantly higher than their pre-experiment counterpart scores at the .01 level.

Keywords: Guidance activities package, Consciousness to learning, Responsibility for learning

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินี ฌ นคร ที่ให้คำปรึกษา แนะนำทั้งด้านวิชาการและการดำเนินงาน ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. พัทธภรณ์ ศรีสวัสดิ์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. ช่อฉัตรดา ขวัญเมือง อาจารย์เยาวลักษณ์ ศรีนวล อาจารย์คลฤดี บุญชู อาจารย์ตามพงษ์ วงษ์จันทร์ อาจารย์สุประภา ร่วมชัยภูมิ ที่ได้พิจารณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนพรตพิทยพยัต อาจารย์ยุทพล ทับลา และ คณะอาจารย์โรงเรียนพรตพิทยพยัต ที่ให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุน พร้อมคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้สามารถเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยได้สำเร็จราบรื่น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ อบรมสั่งสอนด้วยความเมตตา อีกทั้งให้กำลังใจศิษย์ตลอดมา และขอขอบคุณคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้พิจารณาทุนอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบคุณครอบครัวบุญรักษ์ ที่ให้โอกาส และเป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุน ตลอดระยะเวลาการศึกษา ประโยชน์ของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา และ คณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรม ชี้นำแนวทางที่ดีให้ผู้วิจัยตลอดมา

ชญญา บุญรักษ์

พฤษภาคม 2557

สารบัญ

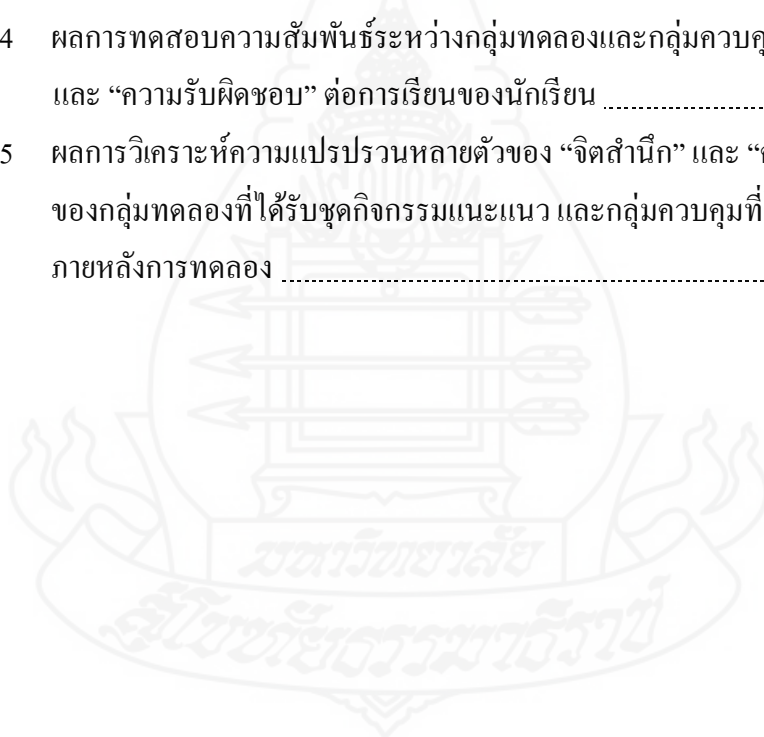
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามคำศัพท์	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึก	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ	33
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	76
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	83
ประเภทและแบบการวิจัย	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	84
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ	86
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	101
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	102

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	107
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	111
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
สรุปการวิจัย	112
อภิปรายผล	114
ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	140
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ	141
ข แบบประเมินความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบวัด	144
ค ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาแบบวัด	152
ง ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัด	156
จ แบบวัดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน	158
ฉ แบบประเมินความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน	170
ช ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้าง จิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน	178
ซ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน	180
ณ ชุดข้อสนทนา	290
ประวัติผู้วิจัย	366

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงแบบการวิจัย	83
ตารางที่ 3.2 แสดงตารางการดำเนินการทดลอง	104
ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การแปลความหมายค่าอำนาจจำแนก	105
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	108
ตารางที่ 4.2 การทดสอบความเหมือนของค่าเมตริกซ์ความแปรปรวนร่วมระหว่าง “จิตสำนึก” และ “ความรับผิดชอบ” ต่อการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	109
ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง “จิตสำนึก” และ “ความรับผิดชอบ” ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	109
ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้าน “จิตสำนึก” และ “ความรับผิดชอบ” ต่อการเรียนของนักเรียน	110
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวของ “จิตสำนึก” และ “ความรับผิดชอบ” ของกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนว และกลุ่มควบคุมที่ได้รับข้อเสนอแนะภายหลังการทดลอง	110

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปร	6
ภาพที่ 2.1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม (B) ความรู้สึก (F) และความรู้คิด (C)	20
ภาพที่ 2.2	แสดงความสัมพันธ์ในลักษณะ Interaction พัฒนามาจาก Kalish	22
ภาพที่ 2.3	แสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และส่วนบุคคล (P) ซึ่งได้แก่ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่นๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการกระทำ	23
ภาพที่ 2.4	แสดงการมีทัศนคติต่อการเรียนรู้โดยการวางแผนงานในการกระทำของสกินเนอร์	47
ภาพที่ 2.5	แสดงมีทัศนคติการเสริมแรงและการลงโทษ	48
ภาพที่ 2.6	แสดงขั้นตอนและวงจรกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	67
ภาพที่ 3.1	ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัย	85
ภาพที่ 3.2	ขั้นตอนการสร้างแบบวัดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน	89
ภาพที่ 3.3	ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน	94
ภาพที่ 4.1	แสดงคะแนนเฉลี่ยจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	124
ภาพที่ 4.2	แสดงคะแนนเฉลี่ยจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองระหว่างก่อนการทดลองและระยะติดตามผล 1 เดือน	126